

prioritásai közé. Mi azonban nem mondhatunk le erről a hagyományról. Visszatérő kérdésünk: vajon az erdélyi magyar vállalkozók és a módosabb középosztály körében nem volna-e lehetőség némi támogatásra találni? Azt hiszem, az EME társadalmi kapcsolatait erősíteni kell a jövőben.

Végül nem hallgathatom el a humánerőforrásokkal kapcsolatos aggodalmaimat. Először is: az EME vezetősége 1859 óta társadalmi munkában végzi feladatait, amelyek egyre nagyobbak és nehezebben megoldhatók, s egyre kevesebben vállalják fizetés nélkül a választott tisztségviselő – egyébként megtisztelő – státusát. Ezért a vezetésben elkerülhetetlenek a változtatások a négyéves ciklusok közben is. Erről szól majd az alapszabály-módosítási javaslatunk.

Ezeket kívántam az elnöki jelentésben Önök szíves figyelmébe ajánlani.

Kérem, tanácskozzanak ezekről felelősséggel, valamint a főtitkári, gazdasági tanácsos, jogtanácsos jelentéseiről.

Jó, sikeres munkát kívánva, a Közgyűlést megnyitottnak nyilvánítom.

Főtitkári jelentés az Erdélyi Múzeum-Egyesület 2006. évi munkájáról

Újraindulásunk óta 16. jelentésünket terjesztjük elő. Lapozva a többévi főtitkári jelentéseket visszatérő motívumként található legtöbbször, hogy „egyesületi vagyunk, ingatlanaink és gyűjteményeink tulajdonjogát illetően továbbra is a jogfosztottság állapotában élünk”, s ez sajnos még mindig aktuális. Mindezen értékek visszaszerzése az EME létbiztonságát jelentené, ezért igényünket következetesen fenntartjuk és elvárjuk a politikum hathatós lépéseit is, hisz az erdélyi magyarság egyik legfontosabb vagyonát igényeljük vissza.

Az EME újralakulása óta rendkívül nehéz anyagi körülmények között fejtette ki tevékenységét. Mindvégig a források szűkössége mellett igyekezett maximálisan teljesíteni célkitűzéseit és hű maradni küldetéséhez: átmenteni, gyűjteni, megőrizni, kutatni és a legmodernebb eszközökkel feldolgozni, nemzetközileg hozzáférhetővé tenni a magyar nemzeti örökséghez tartozó tudományos és kulturális értékeinket.

Fontosnak tartottuk a könyvtárak és gyűjtemények számára a korszerű informatikai háttér kiépítését, fejlesztését s az EME Információs és Dokumentációs Központjának kialakítását. A fejlesztési tervek kidolgozása véget ért április 24–26. között könyvtárfejlesztési tanácskozásra hívtunk meg szakembereket, akik felkarolták a kezdeményezést, s nagymértékben hozzájárultak a mai rendszer működéséhez. A fejlesztési tervek megvalósításához négy modulban pályáztunk a Szülőföld Alapnál. A pályázatok sikeresek voltak, viszont az igényelt összeg csupán 25 százalékát nyertük el. A támogatási összeget három kategóriába soroltuk, egyharmados felbontásban: ingatlanfejlesztésre, informatikai eszközbeszerzésre, illetve ösztöndíjkeretre fordítottuk a támogatási összegeket, így segítvén elő a fejlesztést minden területen.

A Szülőföld Alap támogatásával két magyar–magyar együttműködési projektben is részt vettünk, melyekbe fiatal kutatókat is bevontunk.

Biztató jelenségnek tartjuk az egyetemi geológushallgatók szervezett testületének, a GEKKO-nak újralakulását és bekapcsolódását egyesületi munkánkba. A csoport az EME központi székházában kapott helyet, munkássága során felhasználja az EME Információs Dokumentációs Központ adta lehetőségeket.

Két könyvbemutatót tartottunk: május 17-én *Az erdélyi fejedelmek királyi könyvei. I. 1569–1602* című kiadványt Balázs Mihály mutatta be, február 2-án Péntek János *A nyelvész Brassai*

élő öröksége című kötete került bemutatásra az EME központi székházában. Könyvbemutatókat szakosztályaink is szerveztek.

Egyesületi rendezvényeink közül kiemelkedik a november 24–25-én Kolozsvárott ötöd-szörre megrendezett *A Magyar Tudomány Napja Erdélyben* konferencia. Központi témája: *A magyarországi '56-os forradalom hatása Erdélyre*. Rendezvényünkön jelen volt Hámori József, az MTA alelnöke, Görömbei András, az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság elnöke, Nagyné Varga Melinda, az OKM, Közművelődési Osztály vezetője is. A rendezvényen Egyesületünk gr. Mikó Imre-plakettjét Dávid Gyula, Pál-Antal Sándor és Bura László '56-os kutatók vehették át. A szakosztályi szekciókban több mint 100 előadás hangzott el, felölelve a humán és természettudományok, illetve az orvosi, műszaki, matematikai és agrártudományok időszerű kérdéseit. Az előadásokat mindenhol hozzászólások és viták követték.

Az MTA 2006. októberi rendkívüli közgyűlése elé benyújtott előterjesztés alapján határozat született arról, hogy 2007. január 1-jétől bővüljön ki az Akadémia Ügyrendje az MTA kolozsvári területi bizottságával az Erdélyi Múzeum-Egyesület keretében.

2007. február 13-án dr. Sólyom László, a Magyar Köztársaság elnöke látogatta meg Egyesületünket (központi könyvtárunkat s kiadványainkat tekintette meg), amikor is hozzájárulva Információs Központunk fejlesztéséhez, hangosítóberendezést ajándékozott. Ezen a találkozón a civil és oktatási intézmények vezetői, a tudományos, művészeti élet jeles képviselői, valamint a média vezetői voltak jelen. A rendezvényen Egyed Ákos, az EME elnöke gr. Mikó Imre-plakettet adományozott a köztársasági elnöknek.

Az EME honlapját (www.eme.ro) minden beküldött információval folyamatosan frissíti. A *hírek* és *események* rovatokban Egyesületünk életéről, rendezvényeiről tájékozódhatunk. Az EME kiadványainak katalógusa is megtalálható a honlapon.

Szervezés

Jelenlegi taglétszámunk nyilvántartásunk szerint 4633, ebből 99 alapító, 1877 rendes tag (aktívak és nyugdíjasok), 46 pártoló tag, 2621 pedig egyetemi hallgató. Az alapító tagok száma 2006-ban kettővel nőtt. 2006-ban 198 új tag lépett be Egyesületünkbe. Jelenleg 22 külföldi pártoló tagot tartunk nyilván. Alapító és rendes tagjaink közül 1003 fizette rendszeresen a tagdíjat (a 2003–2006 közötti időszakban), 655 pedig 2001 óta hátralékban van. Ez utóbbiakat Alapszabályaink szerint nem tekinthetjük rendes tagoknak, nyilvántartásunkból azonban mégsem töröltük őket, gyakran előfordul ugyanis, hogy a hátralékosok utólag törlesztik többévi adósságukat. A tagdíjfizetést néhány év után felfüggesztő egyetemi hallgatók csupán könyvtárunk használata végett léptek be Egyesületünkbe, és az egyetem elvégzése után általában nem tartják fenn a kapcsolatot.

Szakosztályaink, kutatóintézetünk

Szakosztályaink az elmúlt évben is hagyományos módon fejtették ki tevékenységüket, a felolvasóülések mellett egyre nagyobb hangsúlyt kaptak a tudományos konferenciák vagy a szűkebb szakmai köröknek szóló szakosztályi előadások, műhelymegbeszélések, tanácskozá-sok, határokon átnyúló együttműködések.

1. Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztályunk a következő jelentősebb konferenciákat rendezte meg: október 21-én *Mezőség-konferencia*, 11 előadással, valamint december 9-én Gábor Csilla és a BBTE Irodalomtudományi Tanszékének szervezésében került sor a *Tinódi és az epikus énekköltészet* témájú konferenciára, ahol a helyi tanárok és doktoran-dusok mellett szegedi, budapesti és pécsi előadók is részt vettek. *A Magyar Tudomány Napja Erdélyben* konferencia keretében három rendezvényt tartottak: november 23-án *Az Erdélyi*

Magyar Szótörténeti Tár interdiszciplináris felhasználhatósága címmel, november 25-én *A székegyföldi múzeumok és könyvtárak* témában, november 23-án a BBTE Irodalomtudományi Tanszékével együtt *Jancsó Elemér öröksége* címmel, amelyeken nyelvészek, történészek, művészettörténészek, természettudósok értékelték a nagyszabású munkát. A Szakosztály két emlékülést is szervezett: április 27-én a Bartók Béla-emlékülést és május 27-én Désen a Szabó T. Attila-emlékülést, Szabó T. Attila születésének 100. évfordulóján. Továbbá sor került felolvasóülésekre, szakelőadásokra is: április 24–26. között dr. Fáj Attila komparatistikai előadására és május 3-án dr. Barna Gábor *Az élő rózsafűzér története* című előadására. A Szakosztály öt könyvbemutatót szervezett, és debüt-díjat kezdeményezett azon tagjainak, akik első tudományos teljesítménnyel lépnek be a tudományos életbe. Ezt a díjat 2006-ban Simon Zsolt kapta meg.

2. Természettudományi Szakosztályunk havi szakelőadások keretében fejtette ki tevékenységét. A márciusi szakelőadás keretében a Szakosztály megemlékezett a száz éve született Péterfi Istvánról. Hagyományos évi tudományos ülészetét november 18-án *Őszi Természettudományi Konferencia* címmel, a *Magyar Tudomány Napja Erdélyben* konferencia keretében rendezte meg Kolozsvárott. A biológia, környezettudomány, vegyészet, fizika szakcsoportokban összesen 22 előadást tartottak és 5 posztert mutattak be. Sajnos a földtudományok területéről egyetlen előadás sem hangzott el. Március 24–25. között került sor a *VII. Kolozsvári Biológus Napokra*, a nagy érdeklődésnek örvendő konferenciát az Apáthy István Egyesülettel és a KMEI Apáthy István Szakkollégiumával közösen rendezték. A képes beszámoló megtekinthető az Apáthy István Egyesület honlapján. A Szakosztály meghívására május 26–27-én, illetve december 2-án két előadássorozatot tartott Gulyás Balázs akadémikus, a stockholmi Karolinska Intitut kutatóprofesszora.

3. Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztályunk éves Tudományos Ülésszakát 16. alkalommal rendezte meg Csíkszeredában április 27–29. között 670 résztvevővel, ebből mintegy 100 külföldi, főleg magyarországi – budapesti, szegedi, pécsi. E vándorgyűlés keretében nyújtották át a Szakosztály alapította Lencsés György–Ars Medica-díjat dr. Brassai Zoltán akadémikusnak, a Pápai Páriz Ferenc-díjat pedig dr. Gyéresi Árpád vehette át. Az ülészet egyik kiemelkedő eseménye volt a Magyar Gyógyszertudományi Társaság és a Szakosztály közötti együttműködési megállapodás aláírása. 2006 júniusában Nemzetközi Kardiológiai Konferenciát szervezett a kardiológiai szakcsoport dr. Benedek Imre vezetésével. Szeptemberben Szilágysomlyón megtartották a *Báthory Napokat*, dr. Széman Péter szervezésében. November 10–11. között Szakosztályunk hozzájárult a 10. alkalommal megrendezett *Erdélyi Orvosnapok* szervezéséhez, melynek helyszíne a csíksomlyói Jakab Antal Tanulmányi Ház volt, 170 résztvevővel és 15 hazai és külföldi előadóval. November 17-én Marosvásárhelyen került sor a *Magyar Tudomány Napja Erdélyben* konferencia alkalmából Szakosztályunk fennállása 100. évfordulójának ünnepi rendezvényére. Itt került bemutatásra a dr. Péter Mihály és dr. Péter H. Mária által írt, *Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvostudományi Szakosztályának százéves tevékenysége* című, Szakosztályunk kiadásában megjelent könyv. Szakosztályunk díszoklevelet vett át a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság, a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem részéről. Szakosztályunk létrehozta a Csögör Lajos Emlékdíjat, melyet a tanulmányaik során legjobb eredményt elérő végzős hallgatók számára osztanak ki (három karon: orvosi, fogorvosi, gyógyszerészeti) az egyetemi éveket záró ballagáson. A Marosvásárhely központú szakosztály keretében 12 szakcsoport működik, élénk tevékenység folyt a családorvosi, fogorvosi, gyermekgyógyászati, kardiológiai és gyógyszerészeti csoportban rendszeres továbbképzések (közülük több akkreditált, kreditpontos) és szakmai kerekasztal-megbeszélések formájában. E téren a szakcsoportok együttműködtek a Magyar Egészségügyi

Társasággal, az Országos Alapellátási Intézettel, az Országos Gyógyintézeti Központtal, a Keresztény Orvosok Szövetségével, a székelyudvarhelyi Pápai Páriz Ferenc Alapítvánnyal, a szatmári Szent-Györgyi Albert Társasággal. Ezenkívül 15 területi szakcsoport működik, közülük a szilágysomlyói, a székelyudvarhelyi, a csíkszeredai és a sepsiszentgyörgyi a legaktívabb. Magyarországi együttműködés keretében több konferencián vettek részt (Siófok, Visegrád), illetve továbbképző tanfolyamot szerveztek (Marosvásárhely, Székelyudvarhely). Folytatódta a 2002-től bevezetett akkreditált továbbképzők (családorvosi, fogorvosi, gyógyszerészeti). A Szakosztály marosvásárhelyi székházát új, jól szigetelő ablakokkal és bejárati ajtóval látták el. A Szakosztály jelenlegi taglétszáma 1300 (a 2006-os év folyamán 100-zal bővült). A szakosztálynak Szilágyi Tibor által létrehozott és karbantartott saját honlapja van, mely a www.emegysz.ro címen érhető el. Az Orvostudományi Értesítő 79. kötetének kiadási költségeit a Richter Gedeon Rt. (gyógyszergyártó cég) biztosította.

4. Jog-, Közgazdaság- és Társadalomtudományi Szakosztályunk tevékenységét a Politeia Romániai Magyar Politikatudományi Társasággal és az MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézetével együttműködve fejtette ki, valamint egy újabb tudományággal, a média- és kommunikációtudománnyal bővült, ezzel taglétszáma is növekedett. A Szakosztály keretében egy könyv jelent meg (Neményi Ágnes, Bodó Barna, Ilyés Zoltán, Szász Alpár Zoltán és Veres Enikő tanulmánykötete *Társadalom és politika. Etnikai folyamatok Románia négy kistérségében*), valamint tagjainak az Erdélyi Múzeum című folyóiratban több publikációja látott napvilágot. *A Magyar Tudomány Napja Erdélyben* rendezvényen jó színvonalú szakelőadásokra került sor fiatal előadók bemutatásában. Ugyanakkor december 9-én sor került a média szakos doktori hallgatók első konferenciájára *Elméleti alapvetések, fogalomtisztázó törekvések* témában.

5. Műszaki Tudományok Szakosztályunk immár hagyományosan, 11. alkalommal szervezte meg március 24–25-én a *Fiatal Műszakiak Tudományos Ülésszakát*, amelyen 95 előadás hangzott el, mindezen tanulmányokat az erre az alkalomra megjelentetett konferenciakötet tartalmazza. November 25-én *A Magyar Tudomány Napja Erdélyben* keretében 12 előadást szerveztek az EMTE székházában. Április 28-án, közös szervezésben, a gyergyószentmiklósi Tarisnyás Márton Múzeummal karöltve technikortörténeti kiállítást nyitottak meg *A kristálydetektoros rádiótól az internetig* címmel. A gyergyószentmiklósi Márton László szakosztályi választmányi tagunk szervezte „A vas útja” tanulmányi kirándulást május 28-án. A Szakosztály júliusban rendszerezte s könyvtári polcokra helyezte el hajdani elnöke, Jenei Dezső hagyatékát. Az EME digitalizálási programjában a Szakosztály két tagja vett részt, hogy elősegítse az EME adattárának fejlesztését, kiadványainak interneten való elérhetőségét.

6. Matematikai-informatikai Szakosztályunk április 26-án felolvasóülést tartott, melyen Németh Sándor *Monoton operátorok fixpontjai* című előadása hangzott el, május 25–27. között a Sapientia Egyetem és a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Matematika és Informatika Karának szervezésében rendezett *Égi mechanika* nemzetközi szesszióon vettek részt, november 25–26-án *A Magyar Tudomány Napja* alkalmából tartott szakosztályi konferencián Bolyai Farkas halálának 150. évfordulójáról emlékeztek meg, melyet a Farkas Gyula Egyesülettel és a Radó Ferenc Matematika Művelő Társasággal közösen rendeztek Csíkszeredán. A konferencián 11 plenáris és 21 szakosztályi előadás hangzott el. A résztvevők között nagyszámú magyarországi Bolyai-kutató is szerepelt. A középiskolai tanárok kitüntetésére alapított Farkas Gyula-plaketteket három kiváló matematikatanár kapta meg.

7. Agrártudományi Szakosztályunk megalakulásának második évében a következő előadásokra került sor: január 21-én a *Megemlékezés Gidófalvi István és Bodor Kálmán gyógynövényszakértőkről* című előadásra és dr. Csávossy György borbemutójára, április 28-án a Bio-

lógia Szakosztállyal együtt tartottak előadást *Génmanipulált növényekről pró és kontra* címmel. Június 23–24-én a marosvásárhelyi RMGE felkérésére tartottak előadást Kolozsváron és Bethlenben az agrárágazat kérdéseiről és feladatairól az EU-s csatlakozást megelőzően. Ezenkívül az Agrártudományi Szakosztály tagjai Erdőszentgyörgyön és Marosvásárhelyen tartottak előadást, valamint meghívottjuk volt dr. Györffy Sándor kertészmérnök. *A Magyar Tudomány Napja Erdélyben* konferencia keretében november 24–25-én Marosvásárhelyen 34 előadásra került sor. A Szakosztály javaslatára magyar állami kitüntetésben részesült Kolozsvár híres tanára, Veress István.

Fiókszervezeteink közül az aktívan működő **nagyvárad**i, János-Szatmári Szabolcs elnökkel az élén megszervezte augusztus 25–27. között a Nemzetközi Színház és Dráma Konferenciát, valamint szeptember 8–10. között a Nemzetközi Régészeti Konferenciát. **Szatmárnémeti** fiókszervezetünk tagjai Mandula Tibor elnök vezetésével rendszeresen részt vettek a helyi tudományos rendezvényeken. **Zilahi** és **szilágysomlyói** fiókszervezetünk május 12–13-án tartotta meg a *Szilágyság-kutatás napját*, amelyen kiosztották a Petri Mór-díjat azoknak, akik a Szilágyság-kutatásban jeleskednek, vagy a rendezvényt támogatják. A fiókszervezet tagjai több rendezvényen vettek részt, pl. a szilágysomlyói *Báthory- napokon*, a környékbeli falunapokon, az *Anyanyelvápolók versenyén* stb., rendszeresen közölnek a Hephupa hasábjain, ugyanakkor részt vesznek a *Szilágysági magyarok* II. kötetének megírásában. **Marosvásárhelyi** fiókunk elnöke Pál-Antal Sándor, tagjainak létszáma mintegy 200, jobbára szakmájuk szerinti szervezetekben fejtik ki tevékenységüket, az EME-hez köthető tudományművelő tevékenységükben a szaktanácsadásra és a különféle tudományos rendezvényeken való részvételre tették a hangsúlyt. A tudományos ülésszakok zömét a szakegyesületek rendezték, amelyeken aktívan részt vettek a fiók tagjai. Több tanulmány, cikk, önálló kötet látott napvilágot a fiókegyesületi tagok tollából.

A többi fiókegyesület tevékenységéről nem érkezett beszámoló.

Kutatóintézetünk, Kovács András igazgató irányításával, nyelvész (Tamásné Szabó Csilla), középkoros (W. Kovács András), illetve jelenkoros történész (Nagy Mihály Zoltán), szociológus (Ilyés Szilárd-Zoltán) és informatikus (Bitay Enikő) kutatót foglalkoztatott az év folyamán, részben a Lakatos utcai intézetben, részben az EME központi székházában. Az erdélyi királyi könyvek regesztázásán, illetőleg a gyulafehérvári káptalan 16. századi jegyzőkönyveinek átírásán dolgozó történész munkacsoport tagjai részben főállásúak (Bogdándi Zsolt, Gálfi Emőke), részben ösztöndíjasok (Fejér Tamás Gábor, Rácz Etelka, Szász Anikó) az MTA HTMTK ösztöndíjprogram támogatásával. András Zselyke nyelvész, a BBTE ösztöndíjas doktorandusa önkéntes külső munkatársa volt. Nyelvészeink az *Erdélyi Szótörténeti Tár* XIII. kötetének anyagán dolgoztak, W. Kovács András medievistánk az erdélyi oklevéltár III. kötetének előkészületeiben vett részt, s a Wass-levéltár mutatóját készíti, valamint jelenkoros kutatónk az 1944 novembere utáni történeti forrásanyagot tárta fel, szociológusunk pedig az erdélyi értelmiségi kataszter internetes adattárán dolgozott. Nagy Erika gr. Mikó Imre levelezésének feltárását indította el. Egyesületünk biológiai kutatócsoportja (Szabó Anna, Ruprecht Eszter) magyarországi kutatókkal közös programban tárta fel az Erdélyi Mezőség növényvilágát, ugyancsak az MTA HTMTK ösztöndíjprogram támogatásával. Kutatóintézetünk folyamatos fenntartásához az MTA HTMTK ösztöndíjprogram pályázatai is hozzájárultak, remélhetőleg a határon túli magyar tudományosság támogatási rendszerének átszervezésével nem romlik a helyzet.

Egyesületünk keretében működik az 1956-os emlékbizottság Dávid Gyula irányításával (www.eme.ro/erdelyi56). Az MTA HTMTK ösztöndíjprogram által fenntartott *Szabó T. Attila Nyelvi Intézet*, amelynek Egyesületünk ad otthont, Péntek János szakmai irányításával és Benő Attila egy. adjunktus ügyvezetővel továbbra is az MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézete közvetlen felügyelete alatt dolgozott.

Könyvtárunk, Információs és Dokumentációs Központunk

Könyvtáraink még mindig helyhiánnyal küszködnek, ami a célszerű munkát és kihasználtságot nehezíti. Raktározási gondjaink képezik a legnagyobb problémát. Könyvtárunk kettős funkcióját, az erdélyi tudományos hagyatékokat megőrző nemzeti és a friss tudományos irodalmat kínáló egyetemi könyvtári szerepet csak a legnagyobb nehézségekkel és nem az igények szintjén láthatjuk el. A nyelvészeti és irodalomtörténeti szakmunkákat a Jókai/Napoca utcai Rhédey-házban lehet használni, itt működik az alapvető kézikönyveket és lexikonokat tartalmazó referenzkönyvtárunk is. Kurrens folyóirataink szintén itt tanulmányozhatók. Lakatos utcai intézetrészlégünk a történelem, művészettörténet, régészet iránt érdeklődő olvasókat fogadja. Az épület teljes elektromos hálózatát sikerült felújítani, s egyúttal a számítógépes hálózati rendszerét is kiépítettük, bővítettük. A Jordáky-házban működő könyvtárrészlégünk továbbra is nagy olvasói forgalmat bonyolít le. Itt bővítettük a számítógépparkot, hogy a könyvkatalógizálást elősegítsük.

A Tamás András/Ion Ghica utcai EME/Moll-házban – a régi előadóterem helyén – könyvtári raktárt és olvasótermet alakítottunk ki a tavaly előterjesztett terv alapján; rendezése folyamatban van.

Rhédey-házbeli színházunk nagyterme konferenciák, tudományos és ismeretterjesztő előadások színhelyéül szolgál. Ennek technikai berendezését szintén ez utóbbi év megvalósításaként számolhatjuk el (mennyezetre szerelt multimédiás kivetítő, hangosítóberendezés).

Január 11-én avattuk fel az *Információs és Dokumentációs Központot*, melynek keretében központi könyvtárunkban öt számítógép áll az olvasók rendelkezésére, hogy a klasszikus könyvtár mellett elektronikus információkhoz is hozzáférjenek. Legjelentősebb az interneten keresztül elérhető információs szolgáltatásunk, az EISZ (Elektronikus Információ Szolgáltatás), mely a nagyközönség számára Erdélyben csak itt érhető el. Megújult szolgáltatásaink hatására megnőtt a látogatóink száma.

2006-ban sikerült kialakítani a négy könyvtárunkat összekötő számítástechnikai hálózati rendszert, mely feltétele volt annak, hogy Intézményünk is bekapcsolódhasson az Erdélyi Közös Katalógusba, illetve a központi épületben levő EISZ-szolgáltatás többi könyvtáregységünkben is használható legyen. A feltételek megteremtése után megkezdődött a katalógizálás folyamata, melyet egy ösztöndíjas program is elősegített. Jelenleg 5500 kötet van feldolgozva (a központi könyvtár állományának már 90 százaléka).

Az *Információs és Dokumentációs Központ* létrehozásához sokan hozzájárultak, mind belső munkatársaink (kiknek ezúttal köszönjük), mind külső szakemberek. Külön köszönet illeti dr. Domsa Károlynét, az MTA Könyvtár főigazgatóját, dr. Fonyó Istvánnét, BME-OMIKK főigazgatóját, Kulcsár-Szabó Enikő főtanácsadót, Kálóczy Katalin könyvtárszakértőt, a NKÖM osztályvezetőjét és Tarnóczy Mariannt, az MTA Elnöki Bizottságának titkárát.

Kiadványaink

Rendszeresen megjelenő szakosztályi kiadványaink: az *Erdélyi Múzeum* (az Elnökség, a Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztály, valamint a Jog-, Közgazdaság- és Társadalomtudományi Szakosztály folyóirata) 2006. évi 1–2. és 3–4. füzet, az *Orvostudományi*

Értesítő (az Orvostudományi Szakosztály szemléje) 79. kötetének 1. száma, a *Collegium Biologicum* 2005/5., valamint a *Múzeumi Füzetek* 14/1. Biológia és 14/2. Agronómia száma és a *Műszaki Tudományos Füzetek* (XI. FMTÜ) 2006-os száma jelent meg az elmúlt év folyamán.

Az *Erdélyi Tudományos Füzetek* sorozatunkban: a 256. Péntek János (szerk.): *A nyelvész Brassai élő öröksége*, 257. Gálffy Mózes: *Magyarói nyelvjárási tanulmányok*, 258. Sas Péter: *A sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeum elmenekített anyagának pusztulása 1945-ben*, 259. Dáné Veronka: „*Az őnagysága széki így deliberála*” jelent meg.

Ezenkívül még megjelent: Tövissi József: *Az Olt folyó a Kárpát-medencében*, Ercsey Gyula: *Farkasok árnyékában*, Dávid Gyula (szerk.): *1956 Erdélyben*, Gróf Mikó Imre emlékülés, Ilyés Szilárd–Tamásné Szabó Csilla (szerk.): *Az erdélyi magyar tudomány történetéből* (A Magyar Tudomány Napja Erdélyben 2005-ös évi előadásai), *Dolgozatok az Erdélyi Múzeum Érem- és Régiségtárából*, *Romániai Magyar Bibliográfiák 4.*, az Erdélyi Történelmi Adatok sorozatban *Az erdélyi fejedelmek királyi könyvei* (ETA VII/3), Nagy-Tóth Ferenc: *Régi erdélyi körték*. Örvendetes tény, hogy e kiadványok egy része az Egyesületünk keretében folyó szervezett kutatómunka eredményeként született meg.

Könyveink és folyóirataink megjelenése a magyarországi NKÖM, a Nemzeti Kulturális Alapprogram, a volt Arany János Közalapítvány a Tudományért (MTA), az Illyés Közalapítvány, a romániai Communitas Alapítvány támogatásának köszönhető.

Legfontosabb eredményünk az Erdélyi Múzeum-Egyesület mint *kiadó akkreditálása*, valamint az *Erdélyi Múzeum* folyóirat akkreditálása, sajnos csak a D kategóriában, a laphoz méltó minősítést idén szeretnénk megszerezni.

Ösztöndíjak

A Domus Hungarica (MTA) ösztöndíjai ebben az évben is jelentősen segítették kutatásainkat. Az Europa Institut által rendelkezésünkre bocsátott kéthetes ösztöndíjkeretből 3 tagtársunk folyamatban levő kutatását támogathattuk.

A Szülőföld Alap három pályázata keretében 13 (5+4+4) ösztöndíjjal tudtuk elősegíteni az EME-adattár feldolgozását, könyvkatalogizálást, hagyatékfeldolgozást, illetve az ehhez szükséges rendszerfejlesztési és kiépítési munkákat. Az ösztöndíjprogramokba bevontuk az EME-munkatársakat is, elősegítvén az egyesületi munkákba való bekapcsolódásukat s egyúttal pótolván szerény javadalmazásukat is.

Adományok, támogatások

Egyesületünk fenntartásához egyre kisebb arányban járulnak hozzá a tagdíjak, és egyre nagyobb szerepe van a pályázatokból elnyerhető általános és céltámogatásoknak. Az Illyés Közalapítvány intézményfenntartási támogatása 2006-ban is jelentősen késett, nagy segítséget jelentett viszont az MTA műhely- és az MTA HTMTK ösztöndíjprogram támogatása. Különböző rendezvényeinket és kiadványaink nyomtatását a Communitas Alapítvány támogatta. Az Információs Központ és Könyvtár fejlesztéséhez jelentős segítséget nyújtott a Szülőföld Alap. A *Magyar Tudomány Napja Erdélyben* konferencia szervezéséhez a Polgármesteri Hivatal és Városi Tanács pályázati keretéből sikerült jelentős összeget elnyerni, utólagos visszatérítéssel.

Egyes támogatások esetlegessége, sokszori késése kutatási és kiadási programjaink sikeres megvalósítását veszélyeztetik, késleltetik.

Ingtatlanok, székhely, bérlemények

Központi (Rhédey-ház) bérleményünkben alakítottuk ki az *Információs és Dokumentációs Központot*, melynek keretében működik a könyvtári olvasó, az előadóterem, a digitalizáló műhely s a kutatócsoportok egy része.

Kolozsvári fötéri ingatlanunk, a Wass Otilia-ház (11. sz.) visszaszerzéséért jogigényünket fenntartjuk, evégett perünk is van folyamatban.

Kapcsolatok, együttműködések

Az elmúlt esztendőkbén kialakult kapcsolatainkat és együttműködéseinket bővítettük. A legfontosabb együttműködéseink között feltétlenül meg kell említeni azokat, amelyek a pályázott projektek megvalósításában segítettek minket: egyrészt az Országos Széchényi Könyvtár MEK osztályával való együttműködésünk, mely elősegítette az EME elektronikus könyvadattárának bővítését (jelenleg 22 EME kiadványkötet és az *Erdélyi Múzeum* folyóirat 1994–2002-es évfolyamai található az adattárban teljes tartalommal), másrészt a zentai Vajdasági Magyar Művelődési Intézettel, a somorjai Fórum Intézettel s a kolozsvári Jakabffy Elemér Alapítvánnyal kötöttünk megállapodást. Az együttműködő intézmények célja könyvtár és dokumentációs központok működtetése annak érdekében, hogy a közép-európai magyar kisebbségi társadalmakról minél szélesebb körű információgyűjtést és tájékoztató szolgáltatást is végezzenek, és mindezt összehangolják. Az együttműködés eddigi eredménye a Lakatos utcai könyvtárunkban őrzött hagyatékok jegyzékbe vétele (Binder Pál, Takács Lajos, Demeter János, Pataki József, Jancsó Elemér, Kós Károly hagyatékaik és középkori oklevélhasonmások gyűjteménye). Mindezen jegyzékek az EME honlapjára is felkerülnek.

Végül, de nem utolsósorban, meg kell említenünk a Debreceni Egyetem Történettudományi Intézetével való, immár hároméves együttműködésünket, amelynek eredményeképpen kutatóink doktori képzésen vehetnek részt Debrecenben, közös konferenciákat szervezünk/szervezünk, és az ott elhangzott tudományos előadásokat nyomtatásban is megjelentetjük. Ekképpen már három tanulmánykötet látott napvilágot.

Tisztelettel kérem jelentésem elfogadását.

Kolozsvárt, 2007. február 17-én

Bitay Enikő

Balázs Lajos és Csávossy György tiszteleti taggá választása

Balázs Lajos laudációja

Balázs Lajos az ősszmagyar folklorisztika kiemelkedő alakja. 1939-ben született Bukarestben, ugyanott végezte egyetemi tanulmányait is, ahol 1965-ben román nyelv és irodalom szakos tanári oklevelet szerzett. Utána Balánbányán, Csíkszentsimonban oktatott 1968-ig, majd Hargita Megye Művelődési Tanácsánál főfelügyelő. 1973-tól már a csíkszeredai elméleti liceum tanára. Utána 1973–1980 között a Hargita Megyei Pionír Szervezet elnöke, majd 1980–1989 között a Hargita Megyei Tanácsnál külpolitikai szakértő. 1989–2000 között a csíkszeredai Márton Áron Líceum tanára. 2000-ben cselekvő részt vállalt a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem csíkszeredai részlegén a székelyföldi román tanári képzés megszervezésében, ahol napjainkig a humán tudományi tanszék vezetője. 2005-ben az év oktatója a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetemen.